

บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้า นวมินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42

The Effect of Teachers' Supervision on Student Assistance System
In Basic Education in Nawamin District Interdisciplinary School,
Secondary Educational Service Area Office 42

ณคพศ ปิยภัทรกุล

Received: January 7, 2018

Revised: January 27, 2018

Accepted: April 24, 2018

บทคัดย่อ

การวิจัยบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้า นวมินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาและระบบการดูแลช่วยเหลือของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้า นวมินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระบบการดูแลช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สหวิทยาเขตร่มเกล้า นวมินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษากับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสหวิทยาเขตร่มเกล้า นวมินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ที่เกิดจากบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาพยากรณ์ระบบการดูแลช่วยเหลือของครูที่ปรึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้า นวมินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จำนวน 8 โรงเรียน จำนวน 207 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ลักษณะปลายปิด (Close-Ended) ชนิดตรวจเช็ครายการ และชนิดมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ สถิติ t-test แบบ Independent Sample สถิติ Analysis of Variance : ANOVA (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับบทบาทหน้าที่ครูที่ปรึกษาและระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้าฉนวนมินท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้าฉนวนมินท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 2.1 เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าทุกด้านไม่มีความแตกต่างกัน 2.2 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน 3. บทบาทหน้าที่ครูที่ปรึกษากับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้าฉนวนมินท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 4. สมการพยากรณ์บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้าฉนวนมินท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 คือ บทบาทการช่วยเหลือและประสานงาน (X_4) บทบาทการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับนักเรียน (X_3) และ บทบาทหน้าที่ด้านการให้การปรึกษาแนะนำ (X_1) โดยบทบาทหน้าที่ครูที่ปรึกษาสามารถพยากรณ์ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้าฉนวนมินท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 โดยรวมได้ร้อยละ 67.10 ($R^2 = .671$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.320 + .285 (X_1) + .363 (X_2) + .055 (X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .598x_1 + .532x_2 + .112x_3$$

คำสำคัญ : บทบาทหน้าที่ครูที่ปรึกษา, ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

The study of The Effect of Teachers' Supervision on Student Assistance System In Basic Education in Nawamin District Interdisciplinary School, Secondary Educational Service Area Office 42 had 4 objectives 1) To study teachers' supervision and Student Assistance System in Nawamin District Interdisciplinary School. 2) To compare the effects of Student Assistance System on students which were divided by individuality in Nawamin District Interdisciplinary School, Secondary Educational Service Area Office 42. 3) To study the relationship between teachers' supervision and Student Assistance System in Nawamin

District Interdisciplinary School, Secondary Educational Service Area Office 42. 4) To create prediction equation from teachers' supervision on Student Assistance System in Nawamin District Interdisciplinary School, Secondary Educational Service Area Office 42 which had 8 schools and the total student of 207. The instruments used to collect data were close-ended questionnaire by means of checklist and 5 - rating scale questionnaire. Data analysis using descriptive statistics was implemented by percentage, means, standard deviation, and inferential statistics; that is, t-test (Independent samples) and Analysis of Variance: ANOVA (F-test).

The results were as follows:

1) The Teachers' Supervision on Student Assistance System In Basic Education in Nawamin District Interdisciplinary School, Secondary Educational Service Area Office 42 was at 'high' level.

2) The comparison of the effects of Student Assistance System in Nawamin District Interdisciplinary School, Secondary Educational Service Area Office 42 2.1 When divided by gender, the result was that both sides had no difference. 2.2 When compared by education level and working experience, the result showed that there was no difference. 3) Teachers' supervision and Student Assistance System in Nawamin District Interdisciplinary School, Secondary Educational Service Area Office 42 had positive relationship with Statistical significance at .01. 4) Prediction equation from teachers' supervision on Student Assistance System in Nawamin District Interdisciplinary School, Secondary Educational Service Area Office 42 was generated to an aspect of assistance and collaboration (X_4), an aspect of building positive relationship with students (X_3), and an aspect of supervision (X_1). Teachers' supervision could predict Student Assistance System in Nawamin District Interdisciplinary School, Secondary Educational Service Area Office 42 with the percentage of 67.10 ($R^2 = .671$) and had Statistical significance at .01.

The prediction equation was created as follows:

Prediction equation in the form on Unstandardized Score

$$\hat{Y} = 1.320 + .285 (X_1) + .363 (X_2) + .055 (X_3)$$

Prediction equation in the form on Standardized Score

$$\hat{Z} = .598x_1 + .532x_2 + .112x_3$$

Keywords: Teachers' Supervision, Student Assistance System

1.บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันสถานการณ์ปัญหาเด็กมีความซับซ้อน วิฤต และรุนแรงมากขึ้น เนื่องด้วยกระแสโลกาภิวัตน์และการดำรงอยู่ในสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนความเจริญก้าวหน้า ทำให้คนไทยโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รุนแรง และเต็มไปด้วยสถานการณ์ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน เด็กและเยาวชนในยุคปัจจุบันจำนวนไม่น้อยที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาและสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคม ทำให้พฤติกรรมแตกต่างไปจากเด็กและเยาวชนในอดีตแม้ว่าผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และคนทำงานด้านเด็กจะใช้ความรักความปรารถนาดีอย่างมากเพียงใดก็ไม่อาจพิทักษ์ปกป้อง และคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้ปลอดภัย หรือมีพฤติกรรมตามที่สังคมคาดหวังได้ จากการประมวลสถิติข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนของหน่วยงานต่าง ๆ พบว่าเด็กและเยาวชนทั้งที่เป็นนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอื่น ๆ ส่วนหนึ่งมักมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552: 3-5) อย่างไรก็ตาม การพัฒนานักเรียนให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความ สามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยการดำเนินการควบคู่ไปกับระบบการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีครูทุกคนโดยเฉพาะครูที่ปรึกษา ซึ่งตามหลักการแล้วจะเป็นครูที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุดเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ดังกล่าวแทนพ่อแม่ ผู้ปกครอง เมื่อนักเรียนอยู่ที่โรงเรียน โดยดำเนินการตามกระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ประการ คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน และด้านการส่งต่อ ดังนั้น ภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและความเมตตา และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโต งอกงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป (กรมสุขภาพจิต, 2546: 1)กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมสุขภาพจิต ได้ร่วมกันวางรากฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน เป็นระบบที่เหมาะสมกับการพัฒนา ป้องกันและ

แก้ไขปัญหานักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีองค์ ประกอบสำคัญคือ การรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล โดยครูที่ปรึกษาต้องดำเนินการและจัดให้มีข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน ทั้งในด้านการเรียน ด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต ความประพฤติ การคัดกรองนักเรียนเป็นการ พิจารณาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่ม เสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา การส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพ มีความ ภาคภูมิใจในตนเอง การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนเป็นการดูแลและเอาใจใส่นักเรียนกลุ่ม เสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาด้วยการให้คำปรึกษาและการจัดกิจกรรมพัฒนา การส่งต่อนักเรียนเป็นการ ดำเนินการกรณีที่ปัญหานักเรียนมีความยุ่งยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วไม่ดีขึ้น ควร ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ มีความชัดเจน มีการประสานงานความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน รวมทั้ง วิธีการ กิจกรรมและเครื่องมือต่าง ๆ ที่มีคุณภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอันจะส่งผลให้ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ โดยมีแนว คิดหลักในการดำเนินงานคือ มนุษย์ ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต เพียงแต่ใช้เวลาและวิธีการที่แตกต่าง กัน ดังนั้นการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในการพัฒนาเพื่อช่วยเหลือดูแลทั้งด้านการป้องกัน การแก้ไข ปัญหา หรือการส่งเสริมจึงเป็นสิ่งจำเป็นของความสำเร็จของงาน ต้องอาศัยการมีส่วนร่วม ทั้ง การร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำของทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การดำเนินงานดูแล ช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพและเพื่อให้โรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องหรือชุมชนมีการทำงานร่วมกัน โดยผ่านกระบวนการทำงานที่มีระบบ (กรมสามัญ ศึกษา, 2544: 3 อ้างถึงใน เชาวลิศ จินดารัตน์, 2551: 5)

ผู้วิจัยซึ่งพบปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจากการได้ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายปกครอง และเกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอน ปลายของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้านวนิพันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่าในแต่ละวันฝ่ายปกครองจะได้รับการส่งต่อนักเรียนจากครูที่ ปรึกษาเพื่อให้ฝ่ายปกครองช่วยแก้ไขปัญหามากมายทั้งที่โรงเรียนได้นำระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเข้ามาใช้ในโรงเรียน จึงต้องการศึกษาบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาที่ส่งผลต่อระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้าฉนวนมินท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สหวิทยาเขตร่มเกล้าฉนวนมินท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสหวิทยาเขตร่มเกล้าฉนวนมินท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ที่เกิดจากบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาพยากรณ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปรึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้าฉนวนมินท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ได้แก่ โรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม โรงเรียนชุมแสงชนูทิศโรงเรียนหนองกรดพิทยากำเลี้ยวพิทยากรโรงเรียนหัวดวงพรพหุภรรณโรงเรียนบ้านแก่งซวลิตวิทยาโรงเรียนพระบางวิทยา โรงเรียนทับกฤชพัฒนาปีการศึกษา 2559 จำนวน 207 คน ได้มาโดยวิธีการ ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามจำนวนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาและทำการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) เปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (อ้างในบุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535: 42) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งจำแนกออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับสถานะของผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในปัจจุบันตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่ปรึกษา โดยครอบคลุมการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน ด้านการส่งต่อและ ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541 : 167) ซึ่งมี 5 ระดับ การสร้างเครื่องมือวิจัย มีขั้นตอน ดังนี้ 1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม 2. นำวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ตั้งไว้มาเป็น

ตัวกำหนดเนื้อหาและตัวชี้วัด 3. สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 4. นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบพิจารณาเบื้องต้น และทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ 5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาความตรงตามโครงสร้าง และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อกระทงคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะวัด (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งค่า IOC แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี ความสอดคล้องรายข้อ ตั้งแต่ระดับ 0.50-1.00 ถือว่ายอมรับได้พบว่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 6. ปรับปรุงแก้ไขตามที่ยุติผู้เชี่ยวชาญแนะนำ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง 7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนของสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบัค (Cronbach,) 8. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามลำดับขั้น ดังต่อไปนี้ 1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา ไปยังสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และกำหนดระยะเวลาในการขอรับแบบสอบถามคืน 3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง 4. นำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลอีกครั้งแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 1. สถิติพรรณนา เพื่อหาค่าสถิติร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2. สถิติเชิงอนุมาน เพื่อหาค่า Independent Sample t-test , F-test (One-way ANOVA) 3. การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

4. ผลการวิจัย

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา กับระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้า นวมินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อยู่ในระดับมาก ระดับบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้า นวมินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 มีค่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ บทบาทการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับนักเรียน อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ บทบาทหน้าที่ด้านการพัฒนานักเรียน อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บทบาทหน้าที่ด้านการให้การปรึกษาแนะนำอยู่ในระดับ

มาก ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้าฉนวนมินท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 มีค่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข อยู่ในระดับมาก และด้านการส่งต่อนักเรียนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้าฉนวนมินท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ไม่พบความแตกต่าง

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้าฉนวนมินท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่าโดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด 5 อันดับแรกได้แก่ 1) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และด้านการส่งต่อนักเรียน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 1.000 2) บทบาทหน้าที่ด้านการให้การปรึกษาแนะนำกับบทบาทหน้าที่ด้านการพัฒนานักเรียนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.644 3) บทบาทหน้าที่ด้านการให้การปรึกษาแนะนำกับด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.631 4) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลกับด้านการคัดกรองนักเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.459 5) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนกับด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.300 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. สมการพยากรณ์บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสหวิทยาเขตร่มเกล้าฉนวนมินท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 คือ บทบาทการช่วยเหลือและประสานงาน (X_4) บทบาทการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับนักเรียน (X_3) และ บทบาทหน้าที่ด้านการให้การปรึกษาแนะนำ (X_1) โดยบทบาทหน้าที่ครูที่ปรึกษาสามารถพยากรณ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้าฉนวนมินท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 โดยรวมได้ร้อยละ 67.10 ($R^2 = .671$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.320 + .285 (X_1) + .363 (X_2) + .055 (X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .598x_1 + .532x_2 + .112x_3$$

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้านวนิพันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 1. บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้านวนิพันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา ที่เป็นผู้แนะแนวและให้คำปรึกษานักเรียน ทั้งด้านการเรียน การแก้ปัญหาและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข ติดตามดูแลนักเรียนทุกวัน ทุกเวลา งานของครูที่ปรึกษาจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ถ้าครูที่ปรึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน มีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ ใช้เทคนิควิธีการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพแล้ว ความสำเร็จย่อมเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้านวนิพันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ พบว่า สาคร เคนาภูมิ (2547 : บทคัดย่อ) พบว่าการพัฒนาการดำเนินงานคัดกรองของครูที่ปรึกษาด้านความรู้ความสามารถของครูที่ปรึกษาทำให้บทบาทการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีขึ้นอย่างชัดเจน ผลการวิจัยของ วิทยา สายเนตร (2555 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดหนองคายตามการรับรู้ของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้านวนิพันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่าบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้านวนิพันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 และมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำถึงสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด 5 อันดับแรกได้แก่ 1) . ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียนมี 2) บทบาทหน้าที่ด้านการให้การปรึกษาแนะนำและบทบาทหน้าที่ด้านการพัฒนานักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก 3) ด้านการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลและบทบาทการช่วยเหลือและประสานงานมีความสัมพันธ์กันทางบวก 4) ด้านการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการคัดกรองนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก 5) ด้านการคัดกรองนักเรียน

และด้านการพัฒนาส่งเสริมนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.0

3. ตัวแปรที่สามารถอธิบายความผันแปรที่มีอิทธิพลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตร่มเกล้าฉนวนมินท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 มีจำนวน 3 ด้าน จากสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ ดังนี้ บทบาทการช่วยเหลือและประสานงาน (X_4) บทบาทการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับนักเรียน (X_3) บทบาทหน้าที่ด้านการให้การปรึกษาแนะนำ (X_1) ที่มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์เท่ากับ ร้อยละ 67.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ข้อเสนอแนะ

บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาที่ส่งผลกระทบต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสหวิทยาเขตร่มเกล้าฉนวนมินท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ฉะนั้นผู้บริหารสถานศึกษา และครู ควรให้ความสำคัญต่อการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยให้คุณครูที่ปรึกษามีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ เพื่อใกล้ชิดกับตัวผู้เรียนเพราะ เมื่อครูที่ปรึกษามีบทบาทหน้าที่สำคัญแล้วย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพที่ดีในตัวผู้เรียน คุณภาพของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาได้ สถานศึกษาควรมีการส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือต่อไป และคณะครูร่วมกันพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อภายนอก อีกทั้งสถานศึกษามีการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนจากผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ และสถานศึกษาควรมีการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting) ทุกภาคเรียน และสถานศึกษาควรมีแผน/โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียนที่ครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่ม อีกทั้งสถานศึกษาควรจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกชั้นพร้อมกันอย่างสม่ำเสมอเพื่อเพิ่มบทบาทของครูที่ปรึกษาในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กิตติศักดิ์ จุลมณฑล. (2554). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จักรี โพธิ์สำนัก (2555). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เขาวลิต จินดาร์ตน์. (2551). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บัวเครือ โพธิ์ชัย. (2548). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญมา นาคะวะรังค์. (2549). กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาสังคม ของโรงเรียนช่วยเหลือนักเรียนของปัญหาดลดลงกว่าก่อนเข้าสู่ระบบดูแล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประทุม ลาภาอุตย์ (2548). ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมชาย เหลืองอ่อน. (2548). การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมลักษณ์ พรหมมีเนตร และฉันทนา จันท์บรรจง. (2549). การกำหนดบทบาท หน้าที่ของครูที่ปรึกษานักเรียนและการสร้างรูปแบบการบริหารที่ปรึกษานักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สมศักดิ์ วรรณศิริ. (2550). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับ ช่วงชั้นที่3 -4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. (สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม